

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 19 december 2017 met nummer RvVb/S/1718/0376
in de zaak met rolnummer 1617/RvVb/0832/SA

Verzoekende partij	de heer Georges COENEN , wonende te 3590 Diepenbeek, Kapelstraat 28, waar hij ook woonplaats kiest
Verwerende partij	DE GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement RUIMTE VLAANDEREN vertegenwoordigd door advocaat Lieve DEHAESE met woonplaatskeuze op het kantoor te 3500 Hasselt, Luikersteenweg 187

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 4 augustus 2017 de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 15 juni 2017 waarbij aan het gemeentebestuur van Diepenbeek een stedenbouwkundige vergunning verleend is onder voorwaarde voor het aanleggen van een parking op de percelen gelegen te 3590 Diepenbeek, Nanofstraat zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie G, nummers 463K, 463L, 463R, 464R en 464S.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.
De verwerende partij dient een nota betreffende de vordering tot schorsing en het administratief dossier in.
2.
De verzoekende partij bezorgt met een aangetekende brief van 24 oktober 2017 als nieuw stuk het arrest van de Raad van State van 11 oktober 2017 (nummer 239.359) dat het besluit van de gemeenteraad van Diepenbeek van 21 september 2015 houdende het definitief vastgestelde gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Verruimd Centrum' in zijn geheel vernietigt.
3.
De kamervoorzitter behandelt de vordering tot schorsing op de openbare zitting van 28 november 2017.

De heer Georges COENEN voert het woord als verzoekende partij.
Advocaat Gauthier BAUDTS, *loco* advocaat Lieve DEHAESE, voert het woord voor de verwerende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De gemeente Diepenbeek dient op 22 februari 2017 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “het aanleggen van een openbare parking (fase 1)” op de percelen gelegen te 3590 Diepenbeek, Nanofstraat zn (binnengebied met dr. Grouwelstraat – Kapelstraat – Keizersstraat). De aanvraag kadert in het mobiliteitsplan dat de parkeerdruk op het openbaar domein in het centrum van Diepenbeek wil doen afnemen door een aantal randparkings te creëren.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Hasselt-Genk’, vastgesteld met koninklijk besluit van 3 april 1979, in woongebied. De percelen liggen ook binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Afbakening regionaal stedelijk gebied Hasselt-Genk’, vastgesteld op 20 juni 2014, zonder dat er specifieke voorschriften aan gekoppeld zijn.

De percelen liggen binnen de grenzen van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Verruimd centrum’, zone ‘Parkeren in het groen’, zoals definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 21 september 2015 (B.S. van 4 november 2015) en waarvan de Raad van State de schorsing verworpen heeft bij arrest van 19 april 2016 (nummer 234.443).

Zoals reeds vermeld in randnummer 2 van onderdeel II van dit arrest, is dit gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (op vordering van huidig verzoekende partij) inmiddels vernietigd door de Raad van State met het arrest van 11 oktober 2017 (nummer 239.359).

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 28 maart 2017 tot en met 26 april 2017, dient de verzoekende partij één van de vijf bezwaarschriften in, onder meer verwijzend naar de procedure die zij bij de Raad van State heeft ingesteld tegen het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het college van burgemeester en schepenen inventariseert en behandelt de bezwaarschriften samen op 23 mei 2017.

De verwerende partij verleent op 15 juni 2017 een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarde. De verwerende partij beslist:

“ ...

De stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Verruimd Centrum’, goedgekeurd op 21/09/2015, zijn van toepassing.

(...)

Het project is grotendeels in overeenstemming hiermee. Enkel wordt in het ontwerp over een breedte van meer dan 4m de haag doorbroken om een vlotte verbinding voor het aan- en afrijdend ontsluitingsverkeer mogelijk te maken met de parking die in een latere fase zal aangelegd worden. (...) De afwijking geeft geen aanleiding tot een eigenlijke wijziging van de voorschriften van het RUP.

...”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Uit het dossier blijkt dat de vordering tot schorsing regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Op grond van artikel 40, §1 DBRC-decreet kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevelen op voorwaarde dat er hoogdringendheid is en dat de verzoekende partij minstens één ernstig middel aanvoert dat de vernietiging van de bestreden beslissing kan verantwoorden.

A. Hoogdringendheid

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij meent dat de gemeentelijke overheid de gevraagde parking zo vlug mogelijk wil aanleggen, wat onder meer blijkt uit het gegeven dat de aanvraag werd ingediend nog voor een uitspraak wordt gedaan door de Raad van State over de tegen het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ingeleide vernietigingsprocedure. De gemeente Diepenbeek beschikt volgens de verzoekende partij ook over het nodige personeel en machinepark om de parking zelf aan te leggen en de werken kunnen op enkele weken tijd afgerond zijn. De gemeente heeft zelfs vlak voor het indienen van de vergunningsaanvraag reeds voorbereidende werken uitgevoerd, met name de uitgraving van een machinebrede rijstrook en de opvulling ervan met onder andere kiezel en stabiliserend materiaal, zodat de machines en vrachtwagens voor levering van materiaal onmiddellijk het terrein kunnen oprijden.

De verzoekende partij vreest voor een verergerde periodieke overstroming, met verwijzing naar de uiteenzetting in het vijfde middel over het niveauverschil met de Nanofstraat die nu al bij zware regenval overstroomt. De verzoekende partij ondervindt in haar gebouwen de nadelige gevolgen van die overstromingen, meer bepaald opruim en kuis van kelders, poorthuis en koer, vocht in de muren en geurhinder.

Daarnaast vreest de verzoekende partij verkeersoverlast, files en verkeersonveiligheid, waarbij ze verwijst naar de omschrijving die gegeven is in haar bezwaarschrift tijdens het openbaar onderzoek en in het vierde middel.

2.

De verwerende partij, die benadrukt dat een loutere start van de werken op zich nog geen schorsing verantwoordt, antwoordt dat de verzoekende partij niet voldoende precies en aannemelijk aantoont dat de afhandeling van de vernietigingsprocedure te laat zal komen om de verwezenlijking van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Bovendien bestaat er volgens de verwerende partij geen oorzakelijk verband tussen de aangevoerde nadelige gevolgen, die overigens louter hypothetisch zijn, en de bestreden beslissing. De verzoekende partij blijft in gebreke om concreet de door haar gevreesde nadelen als gevolg van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing aan te tonen.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij die zich op hoogdringendheid beroept, moet, op grond van artikel 40, §3 DBRC-decreet, in haar verzoekschrift, ondersteund met de nodige overtuigingsstukken, een uiteenzetting geven van de redenen die aantonen dat de schorsing hoogdringend is gelet op de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Volgens artikel 40, §1, 1° DBRC-decreet houdt de vereiste van hoogdringendheid onder meer in dat de verzoekende partij moet aantonen dat de behandeling van haar zaak onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot vernietiging. Meer in het bijzonder rust op de verzoekende partij de bewijslast om met voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens aan te tonen dat de afhandeling van de vernietigingsprocedure te laat zal komen om de verwezenlijking van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Er moet bovendien een oorzakelijk verband worden aangetoond tussen de aangevoerde nadelige gevolgen en de bestreden beslissing, zodat deze kunnen worden voorkomen door een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

2.

De verzoekende partij heeft de woningen aan de Kapelstraat 28 en 30 met aanliggende gronden in eigendom en woont ook zelf in de woning Kapelstraat 28, aan het kruispunt met de Nanofstraat, in de directe omgeving van de ontsluiting van de parking.

De verzoekende partij vreest nadelige gevolgen te ondergaan op gebied van bijkomende wateroverlast (een verergerde periodieke overstroming) en bijkomende verkeersoverlast en verkeersonveiligheid.

3.

Het project heeft volgens de bestreden beslissing betrekking op de aanleg van 46 parkeerplaatsen met een ontsluiting via de Nanofstraat. Er wordt gebruik gemaakt van betonnen grastegels voor de parkeervakken en asfalt voor de circulatiezone. Het betrokken terrein betreft een gedeelte van voormalige tuinzones in het binnengebied tussen de Nanofstraat en de Dr. J. Grouwelstraat, dat inmiddels werd onteigend in het kader van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Verruimd centrum'.

De waterproblematiek en de mobiliteitsimpact komen in de bestreden beslissing aan bod bij zowel de beoordeling van de bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek als de watertoets, de milieueffectenbeoordeling en de beoordeling van de verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening.

De bestreden beslissing vermeldt in het onderdeel 'Openbaar onderzoek' inzake de waterproblematiek onder meer dat de wateroverlast op de Nanofstraat bij zware regenval door slokkers zou kunnen opgelost worden en tevens dat het natuurlijk terrein optimaal wordt gevolgd, rekening houdend met het bestaande niveauverschil en de mogelijkheden naar afwatering toe. In het onderdeel 'Watertoets' wordt in functie van de waterhuishouding van het terrein de keuze voor vooral waterdoorlatende materialen benadrukt. De impact van de werken op de waterhuishouding van de buurt wordt bij het onderdeel 'Milieueffectenbeoordeling' aanvaardbaar geacht omwille van die waterdoorlatende materialen en de onverharde groenzone aan de rand.

In het onderdeel 'Openbaar onderzoek' vermeldt de bestreden beslissing inzake de bezwaren over verkeersonveiligheid onder meer dat de herinrichting van de Nanofstraat voorzien wordt en als

'pijnpunt' opgenomen in het ontwerp, dat bij het kruispunt (van de Nanofstraat en de Kapelstraat) de nodige vertragende maatregelen worden voorzien waarbij veiligheid en zichtbaarheid van alle weggebruikers als prioritair worden beschouwd en dat de moeilijkheden op de Kapelstraat enkel onderzocht en opgelost kunnen worden door het agentschap Wegen en Verkeer.

De bestreden vergunningsbeslissing erkent dus duidelijk de bestaande niveauverschillen in de betrokken omgeving en de gevolgen daarvan voor afwatering, evenals de reeds bestaande wateroverlast in de Nanofstraat. Zij bevestigt tevens de noodzaak van een herinrichting van de Nanofstraat als pijnpunt op gebied van verkeersveiligheid en erkent de moeilijkheden in de Kapelstraat.

De Raad oordeelt dat de verzoekende partij voldoende aantoont dat zij nadelige gevolgen kan ondergaan van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Indien de vrees van de verzoekende partij dat de tenuitvoerlegging van de vergunde werken gevolgen kan hebben voor de waterhuishouding van de omliggende percelen, bewaarheid wordt, overtuigt haar betoog dat zij schade en nadelen kan ondervinden aan haar eigendommen en woning. Het gegeven dat een deel van de parking in waterdoorlatende materialen wordt aangelegd en dat ook een groenaanleg wordt voorzien, neemt niet weg dat het terrein deels in niet waterdoorlatende materialen wordt aangelegd en dat de verharding van een terrein, dat momenteel overwegend bestaat uit tuinzones, nadelige gevolgen kan veroorzaken van wateroverlast op lagergelegen percelen, mede gelet op de bestaande wateroverlast in de Nanofstraat zoals erkend in de bestreden beslissing.

Hetzelfde geldt voor de aangevoerde nadelige gevolgen van verkeershinder, aangezien de verzoekende partij dichtbij de ontsluiting van de vergunde parking woont, aan het kruispunt van de Nanofstraat met de Kapelstraat, waar reeds een bestaande problematiek van verkeersonveiligheid is, zoals blijkt uit de bestreden beslissing.

Beide aangevoerde nadelige gevolgen staan ongetwijfeld ook in oorzakelijk verband met de bestreden beslissing, los van de vaststelling dat er nu ook al een bepaalde mate van wateroverlast en verkeershinder in de buurt van de Nanofstraat en de Kapelstraat is. De tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kan immers deze bestaande problematiek nog versterken en dus bijkomende hinder veroorzaken voor omwonenden van de aan te leggen parking.

In het licht van de concrete gegevens van het dossier en de water- en verkeersproblematiek zoals die aan bod is gekomen tijdens de administratieve vergunningsprocedure, overtuigt de verzoekende partij dat een hoogdringende behandeling wenselijk is. De verzoekende partij maakt ook voldoende aannemelijk dat de werken op vrij korte termijn kunnen worden uitgevoerd en dat de uitkomst van de vernietigingsprocedure te laat zal komen om de aangevoerde nadelige gevolgen van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te voorkomen.

4.

Er is dan ook voldaan aan de in artikel 40, §1, 1° DBRC-decreet gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing alleen geschorst kan worden wanneer er hoogdringendheid wordt aangetoond. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Ernstige middelen – achtste middel

Stanpunt der partijen

1.

De verzoekende partij voert met het achtste middel de schending aan van artikel 159 van de Grondwet, het redelijkheidsbeginsel en de motiverings- en de zorgvuldigheidsplicht.

De verzoekende partij zet uiteen dat overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet er geen algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen kunnen worden toegepast in geval zij niet overeenstemmen met de wetten.

Zij acht het in strijd met vermelde bepalingen dat de gemeente Diepenbeek de aanvraag toch indient op 22 februari 2017, niettegenstaande zij toen al op de hoogte was van de lopende vernietigingsprocedure tegen het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Verruimd centrum' en van het auditorsverslag van 31 januari 2017 dat de vernietiging van het ruimtelijk uitvoeringsplan voorstelt wegens gesignaleerde problemen met de plan-MER-screeningsprocedure.

De verwerende partij, die dit ook weet, past vervolgens zonder bedenking de letter van de wet toe door in (het onderdeel 'Openbaar onderzoek' van) de bestreden vergunningsbeslissing woordelijk de volgende tekst van de gemeente over te nemen:

“Het RUP Verruimd Centrum is momenteel het wettelijk geldend plan, waaraan aanvragen getoetst moeten worden. Het RUP werd tot vandaag niet vernietigd zodat, zolang de Raad van State geen uitspraak ten gronde gedaan heeft, het RUP in elk geval van kracht blijft. Zolang de Raad van State geen arrest heeft uitgesproken, blijft de verordenende werking van een ruimtelijk uitvoeringsplan volledig intact, zelfs in geval er een procedure tot nietigverklaring is ingeleid.”

Volgens de verzoekende partij kon overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan geen toepassing meer vinden en is er zelfs sprake van machtsafwending doordat men zich blijft verschuilen achter de vaststelling dat het ruimtelijk uitvoeringsplan nog niet vernietigd is, ook al weet men (gezien de daartoe geleverde motivering door het auditoraat van de Raad van State) dat het strijdig met de wetten is.

2.

De verwerende partij antwoordt hierop dat er een 'vermoeden van wettigheid' kleeft aan het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zolang het niet vernietigd is en dat de Raad zich niet in de plaats kan stellen van de Raad van State.

3.

Met een aangetekende brief van 24 oktober 2017 bezorgt de verzoekende partij het arrest van de Raad van State van 11 oktober 2017 (nummer 239.359) dat het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Verruimd centrum' in zijn geheel vernietigt.

Beoordeling door de Raad

1.

De bestreden beslissing, zoals geciteerd in onderdeel III van dit arrest, vindt duidelijk haar grondslag in de stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Verruimd centrum'. De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing dat *“Het RUP Verruimd Centrum momenteel het wettelijk geldend plan [is], waaraan aanvragen getoetst moeten worden. Het RUP werd tot vandaag niet vernietigd zodat, zolang de Raad van State geen uitspraak ten gronde gedaan heeft, het RUP in elk geval van kracht blijft”*. Verder toetst de verwerende partij de aanvraag aan de stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

2.

Deze rechtsgrond wordt door de Raad van State als volgt in zijn geheel vernietigd bij arrest van 11 oktober 2017 (nummer 239.359):

“In de toelichtingsnota bij het bestreden GRUP wordt onder “resultaten screeningsnota” verwezen naar de screeningsnota van 2011 waarin gesteld wordt dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

Het blijkt dat de screeningsnota van 2011 en de beslissing van de dienst Mer betrekking hebben op een vorig initiatief, zijnde het GRUP “Integrale herziening en uitbreiding BPA verruimd centrum”.

Dit initiatief dateert van voor de startnota van het bestreden GRUP en wordt in de screeningsnota van 2011 (randnr. 6) omschreven als “een overzichtelijk RUP dat opgemaakt wordt om een overzicht te krijgen op de bestaande juridische toestand en de gewenste ontwikkelingen binnen het centrum van Diepenbeek”.

Verzoeker wijst er terecht op dat het bestreden GRUP bestemmingsvoorschriften bevat die niet onderzocht zijn in de screeningsnota van 2011.

(...)

Met verzoeker dient vastgesteld te worden dat het ruimtelijk uitvoeringsplan waarop de screeningsnota van 2011 en de ontheffingsbeslissing van de dienst Mer betrekking hebben, aanzienlijk verschilt van het bestreden GRUP.

Het besluit van de gemeenteraad van Diepenbeek tot definitieve vaststelling van het bestreden GRUP blijkt zich zodoende op een achterhaalde ontheffingsbeslissing te steunen. De dienst Mer is niet in de gelegenheid gesteld om een voor het bestreden GRUP dienstige beoordeling te maken.

Aangezien de door de initiatiefnemer gemaakte analyse van het plan betrekking heeft op een ander plan dan het bestreden GRUP en de dienst Mer zich ook enkel op basis van de screeningsnota van 2011 heeft uitgesproken, , dient vastgesteld te worden dat in casu geen dienstige ontheffingsbeslissing van de dienst Mer voorligt.

(...)

Bovendien blijkt uit de toelichtingsnota (randnr. 10.2) dat het bestreden GRUP als één geheel werd opgevat, waarbij de plannende overheid zich niet heeft willen beperken tot enkel de stationsomgeving, maar omwille van de samenhang het hele centrum heeft geordend, aangezien de stationsomgeving “immers geen entiteit op zich [is] maar [...] een geïntegreerd deel uit[maakt] van het centrum”. Om de voorgaande redenen kan niet worden ingegaan op de vraag van de verwerende partij om tot een gedeeltelijke nietigverklaring over te gaan.”

3.

De Raad van State vernietigt met het vermeld arrest het besluit van de gemeenteraad van Diepenbeek van 21 september 2015 houdende het definitief vastgestelde gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Verruimd centrum’.

In de mate dat in het achtste middel wordt aangevoerd dat het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Verruimd centrum’ waarop de bestreden beslissing is gebaseerd, overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet wegens onwettigheid buiten toepassing moet worden gelaten, is het op het eerste gezicht gegrond, gelet op dat vernietigingsarrest van de Raad van State. De overeenstemming van de aanvraag met het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is het voornaamste motief op grond waarvan de vergunning is verleend.

Het achtste middel is ernstig.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van 15 juni 2017 waarbij aan het gemeentebestuur van Diepenbeek een stedenbouwkundige vergunning verleend is onder voorwaarde voor het aanleggen van een parking op de percelen gelegen te 3590 Diepenbeek, Nanofstraat zn, met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie G, nummers 463K, 463L, 463R, 464R en 464S.
2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 19 december 2017 door de zesde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de zesde kamer,

Elien GELDERS

Karin DE ROO